

עם האוכל בא התיאבון להתנדב

# בית חם, לב חם, אוכל חם

מה שהחל בחלום שחלמה אסיה קוגן ז"ל באחד הלילות, התגשם במרכז ההסעדה ברמלה, שמצליח כבר יותר מעשור לחמם את הלב ולהשביע את הרעב • 200 ארוחות חמות בעלות סמלית מחולקות בו מדי יום על ידי מתנדבים מסורים מלאי אהבה ונתינה • עתה ממליץ ראש העירייה יואל לביא לשר הרווחה והשירותים החברתיים ח"כ חיים כץ, להעניק להם את מגן השר על פעילותם הייחודית

הכול החל באחד הלילות, אי שם בטוקיו שביפן, בביתה של הנדבנית הגדולה, אסיה קוגן ז"ל. בחלומה ראתה את עצמה קוגן לבושה בסינר לבן, כשהיא מחלקת מרק חם לעניים, לילדים וליתומים. לא עבר זמן רב, וביוני 1999 הפך אותו חלום למציאות: מרכז ההסעדה "בית אסיה קוגן" ("Asyas's Dream") נפתח ברמלה, והפך למפעל הסעדה פעיל, מעניק ויוצא דופן.

על השלט שהוצב בכניסה לבית מתנססות המילים, המבטאות את המורשת ממנה ניקה קוגן את נדיבות לבה: "להנצחת זכרם של הוריי היקרים, טטיאנה ואברהם קצ'נובסקי, להם אהיה לעולם אסירת תודה על שהתוו לי את הדרך והעניקו לי את ההשראה להוקיר תודה על כל הטוב שהורעף עלי, ולימדוני את

משמעות הסיוע לזולת". דבורה פרומין, בת 75, אחת המתנדבות הוותיקות במרכז, גמלאית עיריית רמלה, אם לארבעה, סבתא לשישה וסבתא רבתא לשני נינים, הכירה את קוגן במהלך שנות התנדבותה. "לא אשכח לעולם איך הייתה מחלקת דמי חנוכה לסועדים", היא מספרת. "באחד מביקוריה הגשתי לה אוכל, אבל כשראתה סועדת נכנסת, משלמת שני שקלים ומתיישבת לאכול, היא קמה, הגישה לאישה ומתיישבת לסועדת נכנסת, משלמת שני שקלים לה ואמרה לי, 'היא קודם'". את המגש שהגשתי לה ואמרה לי, 'היא קודם'". את מפעל ההסעדה הייחודי ממשיכה היום בתה של קוגן, ריטה אדלונג, המתגוררת בלוס אנג'לס, ארה"ב. לצידה פועלים בו מדי יום עשרות מתנדבים מסורים, מבוגרים וצעירים, המלווים את המקום מאז הוקם, נותנים לו את הלב ומפחיתים בו רוח חיים, נשמה ואהבה.

**כולנו בני אדם**

מרכז ההסעדה "בית אסיה קוגן", פועל בשיתוף עיריית רמלה, באמצעות המחלקה לשירותים חברתיים והמרכז הרפואי "אסף הרפואי". הוא מאויש דרך קבע על ידי 15 מתנדבים הפועלים במקום לאורך כל ימות השבוע, יחד עם עובדת עירייה ועובדת מ"אסף הרפואי". "המרכז משקף נתינה ואהבה גדולה, הן בשירותים שמקומו עשוי להתנדבות. זאת בעיניי גדולה אמיתית והכרת תודה למחלקה לשירותים חברתיים בעיריית רמלה. המתנדבים מוצאים בפעילות ההתנדבותית אפשרות לביטוי ולנתינה אמיתית. האקט של

הגשת אוכל ויחס חם הוא בפירוש התגלמות נתינת חיים לאחרים, שהרי כולנו בני אדם ולכולנו, בסופו של דבר, אותם הצרכים". ראתה את עצמה קוגן לבושה בסינר לבן, כשהיא מחלקת מרק חם לעניים, לילדים וליתומים. לא עבר זמן רב, וביוני 1999 הפך אותו חלום למציאות: מרכז ההסעדה "בית אסיה קוגן" ("Asyas's Dream") נפתח ברמלה, והפך למפעל הסעדה פעיל, מעניק ויוצא דופן.

שמחזיק את המקום. אנשים פשוטים, לבביים, טובים, מסורים ואנושיים, המגיעים מתוך דאגה ואכפתיות ועבורם מרכז ההסעדה הוא מעבר למסגרת התנדבותית. הוא בית חם, מקום עם נשמה, ואפשרות להעניק אהבה שאינה תלויה בדבר לאחר, לנוקק, לבורד".

גם ליוה אגרנטי (בת 85), אם לשלושה, סבתא לתשעה וסבתא רבתא לתשעה נינים, לא מוותרת על ההתנדבות למרות גילה הלא צעיר. "ההתנדבות במקום הזה נותנת לי חברה ואני מרגישה שאני תורמת. זה עושה לי טוב לעזור לאחרים". גם שושי שיגלסקי (בת 80), מודה ש"להתנדב כאן זה סיפוק ואהבה". על פועלם העקבי, המתמיד, המעניק והמקבל, המליץ ראש עיריית רמלה יואל לביא, לחברי ועדת מגן שר הרווחה והשירותים החברתיים ח"כ חיים כץ, להעניק את המגן למתנדבי ולתורמי המרכז. מצטרפים לממליצים גם ד"ר ורון, מנהלו לשעבר של המרכז הרפואי "אסף



קוגן, "חלומה של אישה אחת מעוררת השראה"

האווירית, מתייצב במרכז פעמיים בשבוע במהלך העשור האחרון. "ההתנדבות מעניקה לי הרגשה טובה", הוא מדגיש את הפן הנוסף במלאכת ההתנדבות, "אני מרגיש שאני תורם המון לאנשים כאן וזה כף גדולה".

**”רוח ההתנדבות משקפת את הרצון להפוך את הקהילה החיה בעיר רמלה לישות תומכת, השומרת על כבוד המתנדבים במרכז הם הלב הפועם שמחזיק את המקום”**

כשוזקי הרוש (בן 71), אב לשלושה, סב ל-13 וסבא רבא לשני נינים מגיע להתנדב במרכז, הוא פוגש מדי פעם חברי ילדות שלו. "אני רואה את המצוקה הקיומית", הוא אומר, "ועבורי זה כבוד וגאווה להתנדב במקום הזה". חיים לוסיטיגר (בן 68), אב לשלושה, סב לשמונה וסבא רבא לחמישה נינים מוסיף: "אני מוצא זמן להגיע לכאן לפחות פעמיים בשבוע. זהו מקום מיוחד מאוד". שמש סועד (בת 67), אם לשישה וסבתא לעשרים נכדים מצידה, שהמקום מהווה לה, ולעוד רבים, בית של ממש. יצחק כהן (בן 69), אב לשניים, שפרש בארבע וחצי השנים האחרונות. "המרכז הזה מעניק משמעות נוספת לחיי", הוא אומר. גם אלי זיתון (55), תושב באר יעקב ואב לשלושה, מתנדב במקום בשנה האחרונה. "אני צריך לשלם לעירייה ולתורמים על ההתנדבות שלי כאן", הוא אומר. "המקום הזה ממלא אותי כל פעם מחדש, זה כאילו שזכיתי במפעל הפיס, ולתורמי המרכז. מצטרפים לממליצים גם ד"ר ורון, מנהלו לשעבר של המרכז הרפואי "אסף



קוגן, "חלומה של אישה אחת מעוררת השראה"



"ההתנדבות פושה לנו טוב בלב". מתנדבי המרכז

סולידריות חברתית לחלש ולנוקק בחברה". מרכז ההסעדה שברמלה הוא חלומה של אישה אחת מעוררת השראה, מעיד ראש העירייה לביא, "החלום הזה, שהתגשם בעירנו, הוא דוגמה, סמל ומופת לשינופי פעולה ולהמחשת החיבור בין בני האדם ממקום מאוד פשוט וטבעי".



**מתחת לקו העוני**

הרווחה והלשכות לשירותים חברתיים מזהים את העוני כתופעה חמורה ומחמירה. המשפחות הנוקקות הן אוכלוסיית יעד מרכזית, שזקוקה להתערבות. משרד הרווחה פועל לקידום מגוון תכניות המתאמות למאפיינים ולצרכים השונים של המשפחות במטרה לשנות את עתידן. בתוכם שכלאה, אני רואה הזדמנות וזכות גדולה להוקיר תודה למקום מופלא, המסמל שיתוף פעולה עם יוזמה פרטית ומקומית, שתומכת בנוקקים וברעבים".

במרכז ההסעדה ובבתי הנוקקים. "היא הקפידה מאוד שלא לתת להם לחוש נזקקים, לכן הייתה פונה אליהם ואומרת: 'אני רואה שהמשקפיים שלך שבורות, קח כסף תקנה לך משקפיים', או: 'עוד מעט חורף, לך תקנה מעיל'". חברה ומוקריה אמרו עליה, שתמיד נהגה כאישה פשוטה, המונעת מאהבה, מחמלה ומרגישה

**”המרכז משקף נתינה ואהבה גדולה, הן של התורמים והן של המתנדבים, שמוצאים פה אפשרות לביטוי ולנתינה אמיתית. האקט בפירוש התגלמות נתינת חיים לאחרים, שהרי כולנו בני אדם ולכולנו, בסופו של דבר, אותם הצרכים”**

במרכז הסעדה לנוקקים. ראש העירייה יואל לביא נרתם למשימה. לטובת הפרויקט הוא פעל להקצאת מבנה עירוני עם שירותי ניקיון, שיועד במיוחד למטרה. הנהלת בית החולים, באמצעות חוג הידידים, העמידה לרשות המרכז את שירותי המטבח להכנת האוכל, שירותי השינוע, הניהול והאחזקה. מהר מאוד הפך "בית אסיה קוגן" למפעל פילנתרופי המעניק ארוחות חמות ומזינות בעלות סמלית של שני שקלים לארוחה. 100 סועדים, נזקקים ומעוטי יכולת החלו להגיע אליו, משך 365 ימים בשנה, שבעה ימים בשבוע. 100 סועדים נוספים - ילדים, משפחות, יחידים, קשישים ומרותקים, מופנים אליו דרך מחלקת הרווחה שבצד, ומקבלים מנות מזון עד לפתח ביתם. היקף תרומתה של קוגן מסתכם במיליון שקלים לשנה.

מדי שנה, מאז הקמתו של המרכז ועד לפטירתה, נהגה קוגן להגיע לביקור ברמלה, להצטרף לקו החלוקה עם הנהג, לבקר בבתיים של הנוקקים ולחבור לסעודה ביחד עם סועדי המקום. "אסיה נהגה לחלק כסף לנוקקים כשראתה את מצבם הכלכלי הדחוק", סיפר לימים ד"ר ורון, שנהג להצטרף לביקוריה

דא, ד"ר מרדכי ורון, שיסייע לה בהגשמת החלום היפני שלה, ויאתר עבורה מקום ראוי

אני חוזר הביתה מאושר". בקה לובושיץ (בת 68), אם לארבעה וסבתא ל-15 נכדים, החלה להתנדב במרכז ההסעדה מרגע פתיחתו. "ההתנדבות פה עושה לי טוב בלב", היא אומרת, "אני רואה את הקושי היומיומי של האנשים המבוגרים וזה עושה לי טוב להעניק לקשישים ולנוקקים". גם רחל כהן (בת 77), אם לארבעה וסבתא ל-11 נכדים, נמנית על המתנדבים הקבועים. "אני מחכה ליום ההתנדבות שלי בקוצר רוח", היא מספרת, "זה ממלא אותי בכוח". רבקה אמיר (בת 68), שמאחוריה עשר שנות התנדבות, מגיעה למקום מדי יום שיש במזונית, על מנת לתת כסף ולסייע במלאכה.

**מיליון שקלים בשנה**  
אסיה קוגן לבית קצ'נובסקי נולדה בעיר חרביץ שבסין, שם השתקעה הוריה, שנמלטו מרוסיה בתקופת הפוגרומים של שנות ה-20. במהלך מלחמת העולם השנייה נשארה המשפחה בסין, שם פגשה אסיה את בעלה לעתיד מיכאל (מישה) קוגן, יליד אודסה, שהיגר אף הוא עם משפחתו מרוסיה לחרביץ.

לאחר גנישאו, עברו אסיה ומיכאל לשנחאי, שם נולדו ילדיהם, ריטה ואבא. בשנת 1950 עברה המשפחה לטוקיו בירת יפן, שם התגוררה קוגן עד לפטירתה, בדצמבר 2013. מפעליה הפילנתרופיים חבקו מגורים רבים בישראל. שנים ארוכות תמכה במעריך הרפואי של "אסף הרפואי", במשפחות נזקקות, בסטודנטים, בתוכניות חינוך, באמנות ובקליטת עולים מאתיופיה וממדינות חבר העמים.

"בית אסיה קוגן" הוא אחד מתוך שלל מפעלי חיה של קוגן. היא תרמה מהונוה למרבית מחלקות בית החולים "אסף הרפואי", תמכה ברכישת מכשור רפואי מתקדם, הקימה את המערך הקרדיולוגי, מחלקות אף-אוזן-גרון, ילדות, רנטגן, כירורגית ועוד, ובנתה ואוברה 15 חדרי ניתוח. באחד מביקוריה במקום ביקשה קוגן ממנהל בית החולים